

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ಕನ್ನಡ ಓದುಗರ ಪಾಲಿಗೆ ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಎಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬರವಣಿಗೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಜೀವನಕಥನ, ಅನುವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಸಹೃದಯರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ-ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಮೂಲತಃ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರು; ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಏರೋನಾಟಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರು. ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿಸ್ಮಯ, ಸ್ಥಿತಿಶಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬರೆದಿದ್ದರೂ, ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಎಲ್ಲ ಬರಹಗಳ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಬದುಕಿನ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂತಃಕರಣ ಹಾಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿ. ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಬದುಕೇ ಯುವಜನರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದುದು. 'ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ', 'ಮತ್ತೆ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು', 'ಒಂದು ಶ್ಯಾಮಲ ಸಂಜೆ' ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು. 'ಯಾದ್ ವಶೇಮ್' ಕಾದಂಬರಿ. 'ಒಂದು ಕನಸಿನ ಪಯಣ' ಹಾಗೂ 'ಪೆರುವಿನ ಪವಿತ್ರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ' ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳು. 'ನೋವಿಗಿದ್ದಿದ ಕುಂಚ' (ವ್ಯಾನ್‌ಗೊ ಜೀವನಚಿತ್ರ), 'ಬೆಳಕಿಗೊಂದು ಕಿರಣ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ', 'ಅಸಾಧ್ಯಗಳ ಸಾಧಕ ಧಾಮಸ್ ಆಲ್ಬಾ ಎಡಿಸನ್' ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನ ಕಥನಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಹೊಸ ಸೇರ್ಪಡೆ, ಈ ವಾರದಿಂದ 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 'ಬದುಕು ಬದಲಿಸಿದ ಭಾವೇಶ್ ಭಾಟಿಯಾ'.

ಆ ತಗಡಿನ ಡಬ್ಬವನ್ನು ಭಾವೇಶ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ಅಮ್ಮ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಡಬ್ಬದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ತುರುಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ನೋಡಿದಾಗ, ಇಲಿಗಳು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು, ಒಂದು ಇಲಿ ಡಬ್ಬದೊಳಗೆ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅಮ್ಮ ಚರಂಡಿಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಎಣ್ಣೆ ಸುರಿಯುವಾಗ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತದ್ದು ಭಾವೇಶ್ ಅವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮರೆಯದೆ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಗೋದಿಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವೇಶ್ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರಂಭವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯ 'ಗುಜರಾತಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್'ನಲ್ಲಿ ಭಾವೇಶ್ ಅವರ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯಲಿತ್ತು.

ಆ ದಿನಗಳು ಭಾವೇಶ್‌ಗೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಬ್ಬುಮಬ್ಬಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಳಕು ನೆರಳಿನ ಆಟದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಬಣ್ಣಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎದುರಿಗೇನೋ ಇದೆ, ಅಲಗಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರೊಡನೆ ಶಬ್ದದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಎದುರಿಗೇನಿದೆ, ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರ ಕಣ್ಣಿನ ತೊಂದರೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದದ್ದೇನೂ ಕಾಣದು. ಎತ್ತರದ ಹುಡುಗ ಕೊನೆಯ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೂ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣವು. ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಿತ್ತು. ಭಾವೇಶನ ಶ್ರವಣೇಂದ್ರಿಯ ಮಾತ್ರ ಚುರುಕಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಒಂದು ಸದ್ದಿನೊಡನೆ ಜೋಡಿಸುವರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ, ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ

ಇತರರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲೂ ನಿಪುಣರಾದರು.

ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರಳಿನ ಗುಡ್ಡೆಗಳಿದ್ದವು. ಮೇಲಿನ ಒಣಗಿದ ಮರಳನ್ನು ಸರಿಸಿದರೆ ಒಳಗೆ ಹಸಿಯಾದ ಮರಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಭಾವೇಶ್ ಅವರ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹವ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಅವರ ಬೆರಳುಗಳು ಸ್ಪರ್ಶದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಅರಿಯತೊಡಗಿದ್ದವು. ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತುಡಿಯತೊಡಗಿದ್ದವು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ, ಶ್ರವಣದಿಂದ ಕಾಣತೊಡಗಿದ್ದರು.

ಇದೇ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ 'ಲಕಡಿ ಬಜಾರ್'ನಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಆ ಬಜಾರ್‌ನ ಮಾಲೀಕ ನಗಿನ್‌ಭಾಯಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಓರ್ವ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯೊಡನೆ ಭಾವೇಶ್ ಆಡುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿರಿಸಿದ ಮೆಳೆಯ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು, ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಗಿನ್‌ಭಾಯಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದೆರಡು ಬಿದಿರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರಿಂದ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಗಾಳಿಪಟದ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವನು. ಅದೇ ಸೌದೆ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗರಗಸದ ಯಂತ್ರ ಕೂಡಾ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಭೂಸಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಡಿದು ಅನೇಕ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವನು. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಲಾರದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಭಾವೇಶ್ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಅರಿವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿ ಇದಾಗಿತ್ತು.

ನಗಿನ್‌ಭಾಯಿಯವರ ಬಜಾರಿನ ಬದಿಯಿಂದಲೇ ಹೊಲಗಳು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವುದು ಭಾವೇಶ್‌ಗೆ ಬಲು ಪ್ರಿಯವಿತ್ತು. ಬಹಳ ದೂರದವರೆಗೂ ಹರಡಿ ಮಲಗಿದ ಹೊಲಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ ಹಾಗೂ ಮೆಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಲದ ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಗಳಿಗೆ ಹುಣಿಸೆ, ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳು ಇದ್ದವು. ಭಾವೇಶ್ ಹೊಲದ ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವರು. ಅವರ ನೇತ್ರಹೀನತೆ, ಅವರ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಒಡ್ಡಲಿಲ್ಲ.

ಶಾಲೆಯ ಅನಂತರದ ಅವರ ಸಮಯ ಈ ರೀತಿ ಕಳೆಯುವುದು. ಭಾವೇಶ್ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಓದಲಾರ, ಬರೆಯಲಾರ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳುವರು. ಉಳಿದಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಓದಿ ಹೇಳುವ ಪಾಠಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿರ್ಭರವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಂತಿರದ ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಶಾಲೆ ಬಲು ಸವಾಲಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುವರು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ತರಗತಿ ಭಾವೇಶ್‌ಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನದಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಣಲಾರದ ಭಾವೇಶ್‌ಗೆ ಕೈಗಳ ಹತ್ತು ಬೆರಳೂ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಡ, ಭಾವೇಶ್ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಓಡುವರು. ಅದೇ ಅವರ ದಿಟವಾದ ಪಾಠಶಾಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವುದು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗುವ ವಿವಿಧ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವುದು, ಮರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುವುದು, ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಿಗಳ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಸೌದೆ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದು - ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಮಿಷಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಯಕಗಳು.

ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಈ ಜಗತ್ತು ಅವರಿಗೆ